

A rendezvény támogatói:

PÜSKI KIADÓ
BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
VERES PÉTER GIMNÁZIUM
ELTE TTK MATEMATIKAI INTÉZET
NEMZETI ERŐFORRÁS MINISZTERIUM
NEMZETI TANKÖNYVKIADÓ
BRINGÓHINTÓ KKT.
ATTILA HOTEL (WWW.ATTILAHOTEL.HU)

Zene és hang: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny körzeti fordulójának helyi szervezői:

- Buda körzet:** GELNICZKY GYÖRGY (Veres Péter Gimnázium)
HORVÁTHNÉ LÁPOSI ÉVA (Bárczi Géza Általános Iskola)
MERÉNYI IMRE (Baár-Madas Református Gimnázium)
FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)
ANTAL ERZSÉBET (Arany János Általános Iskola és Gimnázium)
SZABÓNÉ EGERVÁRI ÁGNES (Kossuth Lajos Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Ált. Isk.)
- Pest körzet:** KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
SZÉKELYHIDI-CSÁFORDA MÓNICA (Móra Ferenc Általános Iskola)
MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
LATÁK ISTVÁN (Lónyay Református Gimnázium)
ÁRVÁNÉ DOBA MÁRIA (Jedlik Ányos Gimnázium)
- Arany-körzet:** TAKÁCSNÉ BERKI VERONIKA (1. számú Általános Iskola, Budaörs)
KÁNTOR ARANKA (Bolyai János Általános Iskola, Erd)
CSÁKÓ JÓZSEFNÉ (Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola, Dunakeszi)
SZABÓNÉ EKKER ÉVA (Premontrei Szt. Norbert Gimnázium, Gödöllő)
- Gárdonyi-körzet:** LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Dr. Kemény Ferenc Általános Iskola, Eger)
KLAJ SÁNDORNÉ (Kazinczy Ferenc Általános Iskola, Miskolc)
- Jókai-körzet:** GAZDA-PUSZTAINÉ VÉBER GABRIELLA (Vaszary János Ált. Isk., Tata)
BOGNÁR EDIT (Nádorvárosi Közoktatási Központ, Óvoda és Ált. Isk., Győr)
- Kölcsey-körzet:** BARDÓCZINÉ WEINÉMER ÉVA (Csapókeri Általános Iskola, Debrecen)
SZABÓNÉ JUHÁSZ EMESE (Gönczy Pál Kéttannyelvű Ált. Isk., Hajdúszoboszló)
KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Általános Iskola, Derecske)
WEINÉMER SÁNDOR (Bocskai István Gimnázium, Hajdúböszörmény)
TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Társulási Általános Iskola, Kisvárd)
VASKÓ MIHÁLYNÉ (Jókai Mór Református Általános Iskola, Nyíregyháza)
MURGULYNÉ KOVÁCS EDIT (Kálvin János Református Ált. Isk., Mátészalka)
- Móra-körzet:** TÓTHNÉ BODÓ MÁRIA (GYAKI 5. sz. Általános és Sportisk. Tagint., Gyula)
KOCSMÁR MÁRIA (Szent-Györgyi Albert Általános Iskola, Szolnok)
- Petőfi-körzet:** OSVÁTH EMESE (Szilády Áron Református Gimnázium, Kiskunhalas)
TERCSINÉ TÓTH ILONA (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
UDVARHELYINÉ BÉRES IRMA (Tisza-parti Általános Iskola, Szeged)
TÓTHNÉ HLAVÁCS MÁRIA (Kosztai József Általános Iskola, Szentes)
- Vörösmarty-körzet:** KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)
LASKÓ ZOLTÁNNÉ (Teleki Blanka Gimnázium, Székesfehérvár)

Kérjük, ha lehetősége van rá, támogassa versenyünket a következő számlaszámon:
Az Összedolgozási Képesség Fejlesztéséért (ÖSSZKÉP) Alapítvány, OTP 11703006-20445410

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2010.
8. osztály
Körzeti forduló

A rendezvény fővédnöke:
Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus

A feladatsor összeállítója:
PAPP ISTVÁN középiskolai tanár

Feladatok, ötletek:
MARTON ÁGOTA középiskolai tanár

A feladatsor lektorálójaja:
KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár

Szerkesztés, informatikai háttér:
TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:
NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Híres művek címeit írtuk át rokon vagy hasonló értelmű kifejezésekkel. Fejtsétek meg őket, majd jelöljétek be azokat, amelyeket Gárdonyi Géza írt!
(A) *Az egykori kis juh* (B) *Töviseződ* (C) *A Teremtő foglyai*
(D) *Az észrevehetetlen személy* (E) *A sziklakeblű személy utódai*
- Jelöljétek meg a felsorolt igealakokra vonatkozó **igaz** állításokat!
elmehetnétek, volnának, siettetné
(A) *Nincs köztük első személyű.* (B) *Mindhárom feltételes módú.*
(C) *Az egyik múlt idejű.* (D) *Közülük kettő tartalmaz igeképzőt.*
(E) *A többes számú alakokon nincs műveltető képző.*
- Hány értelmes szó rakható ki az alábbi betűkből? (1, 2 vagy 3 betűs szavakat is alkothattok, de egy betűt csak egyszer felhasználva.) **Ő, F, K**
(A) *4-nél több* (B) *4* (C) *6-nál kevesebb* (D) *6* (E) *5-nél több*
- Az alábbiakban a Nemzeti dal első két sorát adtuk meg rovásírással. Ha még nem ismeritek, fejtsétek meg a betűket, majd jelöljétek meg, hogy melyik szó kerül a kipontozott helyre! (Figyelem! A rovás jobbról balra halad!)
! 4 1x H4f4f 4H1A4Y
!4x0A f4M YΛ0f 3f1f H4 Yf
(A) 4H4A (B) 4f4x (C) 4A4x (D) 4Λ4x (E) 4H4x
- Állapítsátok meg, hogy mi a szószorozat alkotó szabály, majd jelöljétek be azokat a szavakat, amelyek folytathatják a sort!
macska, szem, üveg, ház, mester, szakács, könyv, ...
(A) *jelző* (B) *telefon* (C) *kiadó* (D) *hét* (E) *vers*
- Egy ismert közmondásból adtunk meg két szót. Találjátok ki a teljes közmondást, majd jelöljétek be az **igaz** megállapításokat! *portája, seperjen*
(A) *Jelentése: az ember törődjön a maga dolgával.*
(B) *Jelentése: az embernek illik tisztán tartania házat s annak környezetét.*
(C) *Van benne névelő, névutó és névmás is.*
(D) *A 'porta' kifejezés itt a 'ház' szinonimája.*
(E) *A közmondás egy összetett mondat.*
- Mely szavakban található írásban is jelölt teljes hasonulás?
(A) *parttalan* (B) *akkor* (C) *sebbel-lobbal* (D) *rosszall* (E) *lassabban*

- Jelöljétek meg azokat a regénycímekeket, amelyekben szerepel az alábbi titkos jelszavak, varázsigék valamelyike! „*A kankalin sötétben virágzik.*” – „*Nyergetj, fordulj!*” – „*Esküszöm, hogy rosszban sántikálok.*” – „*A csalálónak piros a szakálla.*” – „*Saranc karmák vibornak a türikön.*”
(A) *A köszívű ember fiai* (B) *A beszélő köntös* (C) *Tom Sawyer kalandjai*
(D) *Keménykalap és krumpliorr* (E) *Harry Potter és az azkabani fogoly*
- Mely szavak felelnek meg a *szótő + képző + képző + jel + rag* képletnek?
(A) *gereblyéztünk* (B) *hiszékenységedet* (C) *szónokoltam*
(D) *vásárolhatnánk* (E) *gitározhattunk*
- Tagoljátok helyesen szavakra az alábbi mondatot! Hány szóból áll?
Anemréghelyreállítottlovagterembenmegmegvanakétszázévestölgyfaasztal.
(A) *11* (B) *12* (C) *13* (D) *14* (E) *15*
- Az anagramma egy név (vagy szó, szókapcsolat) betűinek olyan játékos összekeverése, amelynek eredményeképpen egy új szót, kifejezést kapunk. Az alábbi anagrammákból magyar írókhoz, költőkhöz köthető városnevek rakhatók ki. Azokat jelöljétek be, amelyek a mai Magyarország határain túl találhatók!
(A) *REGE* (B) *MOST REZEG* (C) *Ő RAK S NYÖG*
(D) *VERSES ÁG* (E) *NAGYON ASZALT*
- Találjátok ki, hogy melyik mitológiai vagy történelmi személy adhatta volna föl az alábbi apróhirdetést! Majd jelöljétek meg azokat a neveket, amelyek szorosan kapcsolódnak az ő életéhez, történetéhez!
Ügyes kezű asztalost keresek egyedi készítésű, 50 személyes, kör alakú tárgyaló- és ebédlőasztal legyártásához. Jelentkezés: Camelot várában.
(A) *Lancelot* (B) *Kinizsi Pál* (C) *Robin Hood* (D) *Herkules* (E) *Merlin*
- Egy jól ismert magyar népdal első sorát idézzük, de minden szónak csak az első és utolsó betűjét adjuk meg. A népdal azonosítása után jelöljétek meg az igaz állításokat! Cs _____ k, cs _____ k, sz ___ n r _____ k ...
(A) *Az 1. versszak összes igéje ugyanabban az igemódban áll.*
(B) *Az 1. sorban az állítmány bővítménye egy módhatározó.*
(C) *Az 1. sorban van magas, mély és vegyes hangrendű szó is.*
(D) *Az 1. versszakban van megszólítás.*
(E) *A népdal 2. és 3. sora ugyanazokból a szavakból áll.*

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- Sok járókelő szórakozik azzal, hogy a rendszám táblák betűiből értelmes szavakat alkot. Játsszunk mi is! A megadott betűk: **R T K**. A mássalhangzók sorrendjét nem lehet megváltoztatni, és egy adott szóban mindháromat föl kell használni. További mássalhangzókat nem lehet beiktatni, magánhangzókból viszont bárhová (a mássalhangzók elé, közé, mögé) bármennyi elhelyezhető. A cél az, hogy minél több szót, szóalakat hozzatok létre. Jó játékot!